

Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Smerte - kronisk SSHF

Side 1 av 17

Dokumentplassering:

I.3.10.1-11

Godkjent dato:

22.06.2021

Revideres innen:

22.06.2024

Sist endret:

02.03.2023

Versjon:

1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: []

Utarbeidet av: 2021: Ivana Novoselac, spesialutdannet sykepleier/fagutviklingssykepleier, Nevrologisk avdeling, Sørlandet sykehus Kristiansand, Åse Lill Austerheim, slagsykepleier/fagutviklingssykepleier, Sørlandet sykehus Kristiansand

2018: Kari Sørensen, Fagutviklingssykepleier; OUS Avdeling for Smertebehandling

Liv Ida Fuglum Sætre, Sykepleier med videreutdanning i palliasjon; LDS, Hospice Lovisenberg

Oddveig Utheim Tallang, Ledende sykepleier; LDS Hospice Lovisenberg

Kristin Granseth, spesialsykepleier; OUS Avdeling for Kreftbehandling

2014: Kari Sørensen og Maria Berg – spesialsykepleiere med master, Avdeling for smertebehandling, OUS (Kronisk smerte)

Kristin Woldestad (leder av gruppen) OUS

Eirin Ludvigsen og Maren Falck Lindberg (sykepleiere) LDS

Anne Cecilie Strand (intensivspl), Barneintensiv OUS

Anja Smeland (fag-og forskningspl) KAB, OUS (Akutt smerte)

Tone Rustøen (forsker) AKU, OUS

Gjelder fra:

Revideres innen dato:

FUNKSJONSOMRÅDER (FO)

1.	Kommunikasjon/sanser	5.	Eliminasjon	9.	Seksualitet/reproduksjon
2.	Kunnskap/utvikling/psykisk	6.	Hud/vev/sår	10.	Sosialt/planlegging av utskrivning
3.	Åndedrett/sirkulasjon	7.	Aktivitet/funksjonsstatus	11.	Åndelig/kulturelt/livsstil
4.	Ernæring/væske/elektrolyttbalanse	8.	Smerter/søvn/hvile/velvære	12.	Annet/legedelegerte aktiviteter

FO	NANDA	Sykepleiediagnoser
8	00133	Kronisk smerte
8	00093	Utmattelse (fatigue)
2	00101	Manglende trivsel hos voksen (spesifiser)
7	00040	Risiko for inaktivitetssyndrom (spesifiser)
8	00096	Søvnmangel
2	00146	Angst
4	00002	Ubalanse i ernæring: Mindre enn kroppsbehovet
2	00052	Forstyrret sosial samhandling – relatert til familie, sosialt nettverk, arbeid (spesifiser)
2	00069	Ineffektiv mestring
2	00062	Risiko for overbelastning hos omsorgsgiver
5	00015	Risiko for obstipasjon
7	00108	Mangelfull egenomsorg: personlig hygiene
8	*ICNP	Kreft smerter (10003841)
8	*ICNP	Muskel- /skjelett- smerter (10012337)
2	*ICNP	Risiko for negativ livskvalitet (10040945)
2	*ICNP	Livskvalitet (10040643)
FO	ICNP	Mål
8	10040749	Mestrer smerte
8	10040118	Tilfredshet med smertebehandling
8	10027917	Reduserte smerter
8	10050500	I stand til å kommunisere om smerte

 Utarbeidet av:
Regional nettverk KDS, HSØ

 Fagansvarlig:
Regional nettverk KDS, HSØ

 Verifisert av:
[]

 Godkjent av:
For fagdirektør, overlege
Per Kristian Hyldmo

 Dok.nr:
D53276

		Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Smerte - kronisk SSHF			Side: 2 Av: 17
Dokument-id: I.3.10.1-11	Utarbeidet av: Regional nettverk KDS, HSØ	Fagansvarlig: Regional nettverk KDS, HSØ	Godkjent dato: 22.06.2021	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

8	10033750	Kunnskap om smertebehandling	
8	10029008	Ingen smerter	
2	10040875	Har livskvalitet	
2	10025780	Har håp	
5	10047250	Normal avføring	
7	10027634	Tilfredsstillende aktivitetstoleranse	
4	10025002	Positiv ernæringsstatus	
FO	NIC	Sykepleietiltak og forordninger	Frekvens/tid
8	1400	Behandling ved smerte	
		Kartlegge kunnskaper/oppfatninger om smerte og mestringsstrategier	
		Kartlegge forventninger til smertelindring (2)	
		Kartlegge innvirkning på livskvalitet	
		Kartlegge faktorer som lindrer/forverrer smerten: spesifiser (4,5)	
		Kartlegge psykososiale faktorer	
		Kartlegge effekten av tidligere brukte smertelindringstiltak	
		Kartlegge tidligere medikamentell behandling	
		Kartlegge søvnvaner og søvnkvalitet (6)	
		Kartlegg smerte ved bruk av NRS. Anvend veileder EkWeb: Id: 28412 Smertevurdering – våkne pasienter (NRS/CAS)	
		Systematisk smertevurdering: spesifiser	
		Kartlegge non-verbale tegn på ubehag	
		Kartlegge frykt, helseangst og verstefallstenkning	
		Anerkjennelse smerteopplevelse og reaksjon på smerte	
		Vurder kulturell innflytelse på smertereaksjonen og familiær forekomst av smerte (7)	
		Kartlegge tidligere smerteopplevelser (7)	
		Informere pasienten at målet er økt mestring og bedre livskvalitet, ikke (nødvendigvis) smertefrihet (8,9)	v/langvarige ikke-kreftrelaterte smerter
		Oppmuntre til fysisk aktivitet (10,11,12, 14,15,28)	
		Anvend prosedyre Palliativ behandling/gult skjema SSK EkWeb: id: 34849	
		Tilby ikke-medikamentell smertelindring først (spesifiser) (16)	
		Tilby varme-/kuldepakning (10,13,28)	
		Vurder TENS i samråd med fysioterapeut (10,17,18,28)	
		Diskutere andre typer ikke-medikamentell behandling, (f.eks akupunktur, kiropraktikk, strålebehandling: spesifiser (14,19,26)	
		Tilstrebe en primærkontakt (primærlege/-sykepleier)	
		Instruere i speiløvelser/ Mirror visual feedback (MVF) Lenke finnes ikke (28)	
12	6610	Risikoidentifisering	
		Kartlegge rusmiddelbruk, lovlige og ulovlige (19)	
		Anvend abstinensscoringsverktøy (spesifiser)	
		Kartlegge legemiddelassistert rehabilitering (LAR)	
		Kartlegge tidligere traumeerfaringer	
3	6680	Overvåke vitale tegn	
		Overvåke respirasjonstype	
		NEWS. Følge prosedyre i EkWeb: Id: 49779 Bruk av NEWS 2 ved SSHF	I MetaVison
7	2620	Nevrologisk overvåkning	
		Anvend Alvorlige nevrologiske symptomer - veileder EKWeb: id: 19095	
		Overvåke forandring i konsentrasjon og hukommelse, evt. abstinenssymptomer	
		Overvåke somatosensoriske og motoriske funksjoner	

Dokument-id:
I.3.10.1-11

 Utarbeidet av:
Regional nettverk KDS, HSØ

 Fagansvarlig:
Regional nettverk KDS,
HSØ

 Godkjent dato:
22.06.2021

 Godkjent av:
For fagdirektør, overlege
Per Kristian Hyldmo

 Revisjon:
1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

8	5900	Avledning	
		Oppmuntre til å velge avledningsteknikker	
		Igangsett avledningsteknikker (spesifiser)	
		Gi råd om å øve på avledning før det blir aktuelt	
8	6040	Enkel avslappingsterapi	
		Legge til rette for et stille og behagelig miljø	
		Veilede i å anvende avspenningsteknikker (1,20)	
		Anvende terapeutisk berøring (21)	
		VAR: Visualisering ved hjelp av fortelling	
		VAR: Avledning ved hjelp av rolig rytmisk respirasjon	
		VAR: Avslapning ved hjelp av musikk	
		VAR: Hudstimulering ved hjelp av massasje	
		VAR: Progressiv avslapning	
8	2210	Administrering av smertestillende middel	
		Administrere lokalanestetika i form av krem/gel/spray/plaster	
		Administrere smertestillende med jevne mellomrom	
		Vurdere opioider med langtidseffekt og supplere med kortidsvirkende opioider hver 8. time i samråd med lege (22)	
		Vurdere behov for opp-/eller nedtrapping av analgetika	
		Kartlegge virkninger og bivirkninger av analgetika	
		Administrere andre medikamenter som har smertestillende effekt (6)	
		Observere selvmordstanker	V/oppstart av antidepressiva
		Anvende andre typer smertebehandling (pasientkontrollert analgesi (PCA), nerveblokkade, epidural-/intratekal smertebehandling, botulinumtoksin mm.) - spesifiser: (24,25)	
2	5270	Emosjonell støtte	
		Oppmuntre til å uttrykke følelser	
		Gi bekreftelse på smerteopplevelsen	
		Være tilstede og gi støtte	
		Anvend kognitive atferdsteknikker (1,29)	
2	5820	Redusere angst (3)	
		Se annen VBP: Angst	
2	5606	Undervisning: Enkeltperson (29)	
		Gi informasjon om smerten og smertemekanismer (19)	
		Gi rom for å diskutere bekymringer	
		Gi muntlig og skriftlig informasjon om smerte og legemidler	
		Undervise om vektreduksjon hvis aktuelt (30)	
2	5604	Undervisning: Gruppe	
		Tilrettelegge for pasientskole	
7	0200	Fremme trening	
		Oppfordre til fysisk aktivitet (14)	
		Henvise fysioterapeut for treningsprogram	
8	1850	Fremme søvn	

		Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Smerte - kronisk SSHF			Side: 4 Av: 17
Dokument-id: I.3.10.1-11	Utarbeidet av: Regional nettverk KDS, HSØ	Fagansvarlig: Regional nettverk KDS, HSØ	Godkjent dato: 22.06.2021	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

		Registrere pasientens søvnmønster og antall timer med søvn	
		Justere omgivelsene (eks støy, lys, temperatur, madrass) for å fremme søvn	
		Administrere smertestillende før leggetid	
		Se annen VBP: Søvnforstyrrelser	
7	1800	Egenomsorgsassistanse	
		Observere aktiviteter i dagliglivet (ADL)	
		Legge til rette/oppmuntre/guide for tilfredsstillende personlig hygiene	
		Assistere ved redusert egenomsorg (spesifiser)	
5	0450	Behandling av obstipasjon/forstoppelse	
		Kartlegge årsak som kan føre til obstipasjon (spesifiser):	
		Kartlegge ernæringsstatus (14)	
		Oppmuntre til økt væskeinntak, hvis ikke kontraindisert	
		Tilby fiberrik mat	
		Noter dato for sist avføring:	
		Se annen VBP: Obstipasjon	
4	1120	Ernæringsterapi	
		Kartlegge ernæringsstatus	
		Se annen VBP: Ernæringssvikt – underernæring	
10	7120	Familie mobilisering	
		Tilrettelegge for inkludering av pårørende/omsorgspersoner	
		Identifisere ressurser i familien	
		Anvende prosedyre i EkWeb: Id: 37994 Barn som pårørende-arbeidet - overordnet prosedyre	
		Ivareta barn /ungdom som pårørende	
		Inkludere familien i smertelindringstiltak, hvis mulig	
12	8100	Henvisning	
		Henviser til smerte-/palliativt team	
		Henviser til tverrfaglige ressurser (spesifiser) (27)	

Referanser:

- Williams, A. C. de C., Fisher, E., Hearn, L., Eccleston, C. (2020). Psychosocial therapies for management of chronic pain (excluding headache) in adults. Hentet fra: Cochrane Library 26.10.2021 [Psychological therapies for the management of chronic pain \(excluding headache\) in adults - Williams, AC de C - 2020 | Cochrane Library](#)
- Tauben, D, Stacey B. R (2020). Approach to the management of chronic non-cancer pain in adults. Hentet fra UpToDate 26.10.2021 [Approach to the management of chronic non-cancer pain in adults - UpToDate](#)
- DeVesty G, Cabrera G, Pravikoff D. (2018). Generalized Anxiety Disorder and Pain. Hentet fra: Nursing Reference Center Plus 26.10.2021 <https://web.p.ebscohost.com/nup/detail/detail?vid=2&sid=35f817aa-9e12-4866-9a0f-1133d4d486ed%40redis&bdata=JnNpdGU9bnVwLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d#AN=T704357&db=nup>
- Ringel-Kulka, T., Ringel, Y. (2021). Assessment of chronic abdominal pain. Hentet fra: BMJ 26.10.2021 [Assessment of chronic abdominal pain.pdf \(bmj.com\)](#)
- Fenton, B.W. (2021). Chronic pelvic pain in women. Hentet fra: BMJ 26.10.2021 [Chronic pelvic pain in women.pdf \(bmj.com\)](#)
- Youngwerth, J., Minton, O. (2021). Palliative care. Hentet fra: BMJ 26.10.2021 [Palliative care - Medical information | BMJ Best Practice](#)
- Tauben, D., Stacey, B.R. (2021). Evaluation of chronic non-cancer pain in adults. Hentet fra: UpToDate 26.10.2021 [Evaluation of chronic non-cancer pain in adults - UpToDate](#)

 SØRLANDET SYKEHUS	Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Smerte - kronisk SSHF				Side: 5 Av: 17
Dokument-id: I.3.10.1-11	Utarbeidet av: Regional nettverk KDS, HSØ	Fagansvarlig: Regional nettverk KDS, HSØ	Godkjent dato: 22.06.2021	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

8. Helsedirektoratet (2021). Ved ordinering av opioider i behandling av smertetilstander som ikke skyldes aktiv og progredierende kreftsykdom bør den avgrenses til sterke akutte smertetilstander. Hentet fra Helsedirektoratet 26.10.2021 [Ved ordinering av opioider i behandling av smertetilstander som ikke skyldes aktiv og progredierende kreftsykdom bør den avgrenses til sterke akutte smertetilstander - Helsedirektoratet](#)
9. Nevronel (2021). Nevropatisk smerte. Hentet fra NEVRONEL 26.10.2021 [Nevropatisk smerte - NEL - Nevrologiske prosedyrer \(legehandboka.no\)](#)
10. Sharon Richman, S., Karakashian, A.L. (2018). Pain Management: Physical therapy. Hentet fra: Nursing Reference Center Plus 26.10.2021 <https://web.s.ebscohost.com/nup/detail/detail?vid=2&sid=5e0b2d9b-0d95-4c88-b9d6-7d860c9a9286%40redis&bdata=JnNpdGU9bnVwLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d#AN=T703731&db=nup>
11. Karakashian, A.L., Schub, T. (2018). Pain Management: Neck Pain -- Physical and Occupational Therapy. Hentet fra Nursing Reference Center Plus 26.10.2021 <https://web.s.ebscohost.com/nup/detail/detail?vid=4&sid=5e0b2d9b-0d95-4c88-b9d6-7d860c9a9286%40redis&bdata=JnNpdGU9bnVwLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d#AN=T704289&db=nup>
12. NEVRONEL (2021). CRPS. Hentet fra Nevronel 26.10.2021 <https://nevrologi.legehandboka.no/handboken/sykdommer/nevromuskulare-sykdommer/sykdommer-og-symptomer/komplekst-regionalt-smertesyndrom-crps/>
13. Chou, R., Atlas, S.J. (2021). Subacute and chronic low back pain: Nonpharmacologic and pharmacologic treatment. Hentet fra: UpToDate 26.10.2021 [Subacute and chronic low back pain: Nonpharmacologic and pharmacologic treatment - UpToDate](#)
14. Richman, S., Schub, T. (2018). Low back pain: Alternative therapy. Hentet fra Nursing Reference Center Plus 26.10.2021 <https://web.p.ebscohost.com/nup/detail/detail?vid=2&sid=627a9a17-fc28-4fd1-a4c9-0cd915070d40%40redis&bdata=JnNpdGU9bnVwLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d#AN=T703973&db=nup>
15. Richman, S., Karakashian, A. L. (2018). Pain Management: Physical pain. Hentet fra Nursing Reference Center Plus 26.10.2021 <https://web.p.ebscohost.com/nup/detail/detail?vid=4&sid=627a9a17-fc28-4fd1-a4c9-0cd915070d40%40redis&bdata=JnNpdGU9bnVwLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d#AN=T703731&db=nup>
16. Clauw, D. (2021). Fibromyalgia. Hentet fra: BMJ 26.10.2021 [Fibromyalgia.pdf \(bmj.com\)](#)
17. Helsedirektoratet (2017). Behandling av sentral smerte etter hjerneslag. Hentet fra: Helsedirektoratet 26.10.2021 [Behandling av sentral smerte etter hjerneslag - Helsedirektoratet](#)
18. Tauben, D. (2020). Approach to the management of chronic non-cancer pain in adults. Hentet fra: UpToDate 26.10.2021 https://www.uptodate.com/contents/approach-to-the-management-of-chronic-non-cancer-pain-in-adults?search=chronic%20pain&source=search_result&selectedTitle=1~150&usage_type=default&display_rank=1
19. Tauben, D., Stacey, B. R. (2021). Approach to the management of chronic non-cancer pain in adults. Hentet fra UpToDate 26.10.2021 https://www.uptodate.com/contents/pharmacologic-management-of-chronic-non-cancer-pain-in-adults?search=chronic%20pain&source=search_result&selectedTitle=2~150&usage_type=default&display_rank=2
20. Youngwerth, J., Minton, O. (2021). Palliative care. Hentet fra: BMJ 26.10.2021 <https://bestpractice.bmj.com/topics/en-gb/1020/pdf/1020/Palliative%20care.pdf>
21. Holle, M. N., Ashley, T. J. (2018) Therapeutic touch and pain. Hentet fra Nursing Reference Center Plus 26.10.2021. <https://web.p.ebscohost.com/nup/detail/detail?vid=2&sid=7fc37226-e6a0-4645-b35f-4e48ff20ba1d%40redis&bdata=JnNpdGU9bnVwLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d#AN=T903262&db=nup>
22. Helsedirektoratet (2021). Hentet fra Helsedirektoratet 26.10.2021 <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/forerkortveileder/midler-som-kan-pavirke-kjoreevnen-35-37/opioider-ved-langvarig-smertebehandling#51ce96cc-3d4a-429f-a20d-7052fcaedc27-praktisk>
23. Tauben, D., Stacey, B.R. (2021). Pharmacological management of chronic non-cancer pain in adults. Hentet fra UpToDate 26.10.2021. https://www.uptodate.com/contents/pharmacologic-management-of-chronic-non-cancer-pain-in-adults?search=chronic%20pain&source=search_result&selectedTitle=2~150&usage_type=default&display_rank=2
24. Chou, R (2021). Subacute and chronic low back pain: Nonsurgical interventional treatment, Hentet fra UpToDate 26.10.2021 https://www.uptodate.com/contents/pharmacologic-management-of-chronic-non-cancer-pain-in-adults?search=chronic%20pain&source=search_result&selectedTitle=2~150&usage_type=default&display_rank=2
25. Sharon Richman, S., Ashley, T.J. (2018). Neck Pain: Drug therapy. Hentet fra: Nursing reference center plus 26.10.2021 <https://web.p.ebscohost.com/nup/detail/detail?vid=2&sid=ac41b799-e559-4800-aeaf-2a94f0e12711%40redis&bdata=JnNpdGU9bnVwLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d#AN=T704291&db=nup>
26. Shugart, K, RN, Woten, M. (2018) Myofascial pain syndrome, managing. Hentet fra Nursing reference center plus 26.10.2021. <https://web.p.ebscohost.com/nup/detail/detail?vid=2&sid=a8e83335-f031-4329-992e-77b3be15dfd4%40redis&bdata=JnNpdGU9bnVwLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d#AN=T902852&db=nup>

 SØRLANDET SYKEHUS	Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Smerte - kronisk SSHF				Side: 6 Av: 17
Dokument-id: I.3.10.1-11	Utarbeidet av: Regional nettverk KDS, HSØ	Fagansvarlig: Regional nettverk KDS, HSØ	Godkjent dato: 22.06.2021	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

27. Caple, C., Ashley, T.J. (2018) Low back Pain: Rehabilitation. Hentet fra Nursing reference center Plus.
<https://web.p.ebscohost.com/nup/detail/detail?vid=11&sid=a8e83335-f031-4329-992e-77b3be15dfd4%40redis&bdata=JnNpdGU9bnVwLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d#AN=T703971&db=nup>
28. Bjortland, s. (2018). Veileder I fysikalsk medisin og rehabilitering. Hentet fra Helsebiblioteket 26.10.2021.
<https://www.helsebiblioteket.no/retningslinjer/fysikalsk-medisin/muskel-og-skjelettplager/smerte>
29. Larsen, C., Lund, M., Øhrberg Krag, M., Tarp, S. (2018). Behandling af kroniske non-maligne smerter. Hentet fra Sundhedsstyrelsen 26.10.2021
<https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2017/Rationel-Farmakoterapi-3-2017/Behandling-af-kroniske-non-maligne-smerter>
30. Cooper L, Ryan CG, Ells LJ, Hamilton S, Atkinson G, Cooper K (2018). Weight loss interventions for adults with overweight/obesity and chronic musculoskeletal pain: a mixed methods systematic review. Hentet fra epistemonikos 26.10.2021
<https://www.epistemonikos.org/en/documents/2412fce22bfb22066a21c3ace10ee2cc1afdd3b4>

		Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Smerte - kronisk SSHF			Side: 7 Av: 17
Dokument-id: I.3.10.1-11	Utarbeidet av: Regional nettverk KDS, HSØ	Fagansvarlig: Regional nettverk KDS, HSØ	Godkjent dato: 22.06.2021	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

Metoderapport for Veiledende plan (VP):

Dato: 01.12.2021

AVGRENSNING OG FORMÅL	
1	<p>Overordnede mål for VP:</p> <p>2021: Revisjon av eksisterende VBP Hvordan sikre best mulig sykepleie til voksne pasienter med kroniske/langvarige smerter</p> <p>2018: Revisjon av eksisterende VBP</p> <p>2014: VBP-ens overordnede mål er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at pasienten opplever kontroll over egne smerter • at pasienten opplever aksept/forståelse fra omgivelsene • at pasienten opplever smertelindring <p>2018: Hvordan kan sykepleiere kartlegge og ivareta pasienter innlagt i sykehus, med langvarige/ kroniske smerter?</p> <p>2014: Hvordan kan sykepleiere på best mulig måte kartlegge og ivareta pasienter med langvarige/kroniske smerter?</p>
2	<p>Hvem gjelder VP for (populasjon, pasient):</p> <p>2021: Voksne pasienter med kroniske smerter (både kreft- og ikke-kreftrelaterte) innenfor somatisk og psykisk helsevern. Pasienter med smerter i livets slutfase. Ikke barn, ungdom eller intensivpasienter.</p> <p>2018: Barn, ungdom, voksne og eldre pasienter med; Ikke-kreftrelatert smerte (inkluderer kreft-overlevende) Kreftrelatert smerte Smerter i livets slutfase</p> <p>2014: Pasienter med langvarige/kroniske smerter i alle aldre (barn, ungdom, voksne, eldre)</p>
3	<p>Navn, tittel og arbeidssted på medlemmer av arbeidsgruppen som har utarbeidet VP-en:</p> <p>2021: Ivana Novoselac, spesialutdannet sykepleier/fagutviklingssykepleier, Nevrologisk avdeling, Sørlandet sykehus Kristiansand Åse Lill Austerheim, slagsykepleier/fagutviklingssykepleier, Sørlandet sykehus Kristiansand</p> <p>2021 lokaltilpasset SSHF: Annika Brandal, SSHF Fjernet ICNP koder som er primitive og fjernet VAR prosedyrer som ikke er tilgjengelig i SSHF</p> <p>2018:</p> <p>Kari Sørensen, Fagutviklingssykepleier; OUS Avdeling for Smertebehandling Liv Ida Fuglum Sætre, Sykepleier med videreutdanning i palliasjon; LDS, Hospice Lovisenberg Oddveig Utheim Tallang, Ledende sykepleier; LDS Hospice Lovisenberg Kristin Granseth, spesialsykepleier; OUS Avdeling for Kreftbehandling</p> <p>2014:</p> <p>Kari Sørensen og Maria Berg – spesialsykepleiere med master, Avdeling for smertebehandling, OUS (Kronisk smerte) Kristin Woldestad (leder av gruppen) OUS Eirin Ludvigsen og Maren Falck Lindberg (sykepleiere) LDS Anne Cecilie Strand (intensivspl), Barneintensiv OUS Anja Smeland (fag-og forskninsspl) KAB, OUS (Akutt smerte) Tone Rustøen (forsker) AKU, OUS</p>

		Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Smerte - kronisk SSHF			Side: 8 Av: 17
Dokument-id: I.3.10.1-11	Utarbeidet av: Regional nettverk KDS, HSØ	Fagansvarlig: Regional nettverk KDS, HSØ	Godkjent dato: 22.06.2021	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

	Liv Fuglum Sætre (sykepleier Hospice) LDS (Kreft smerte)
INVOLVERING AV INTERESSETER	
4	Synspunkter og preferanser fra målgruppen som VP-en gjelder for:
METODISK NØYAKTIGHET	
5	<p>Systematiske metoder ble benyttet for å søke etter kunnskapsgrunlaget:</p> <p>2021: Utført nytt litteratursøk med bibliotekar Henriette Fretheim Viksløkken, Medisinsk bibliotek, SSK. For å unngå altfor lang referanseliste er tidligere benyttet litteratur oppgitt i referanselista som sekundærkilde og merket med nr.1. Aller nyeste forskning (ikke eldre enn 3 år) er oppnevnt fra referansenummer 2. og videre.</p> <p>2019: Sendt på høring i arbeidsgruppen for 2018 versjonen: Gruppens tilbakemelding er at det er svakheter i overføring i henhold til at ICNP ikke er godt nok utviklet per i dag i forhold til spesialist tjenesten. De har gjennom sine kommentarer kompet med forslag på endring av noen ICNP begrep som kan oppleves mer rettet mot spesialist helsetjenesten, og dermed løfte ICNP som terminologi. Disse innspillende vil bli sendt inn til norsk ICNP senter før neste versjon.</p> <p>2018: 3 av medlemmene i gruppen har erfaring med kreftrelatert smerte, kreft-overlevende og palliasjon, 1 har erfaring med ikke-kreftrelatert smerte og barn spesielt</p>
6	<p>Kriterier for utvalgelse av kunnskapsgrunlaget er:</p> <p>2021: Under denne revisjonen er den opprinnelige veiledende behandlingsplan for kronisk smerte hentet i sin helhet fra OUS e-håndbok og det er utført litteratursøk med bibliotekar. Litteratursøk er utført med hjelp av kunnskapspyramide som retningslinje. Funnene som er benyttet i behandlingsplanen er i hovedsak fra funn øverst i pyramiden. Det er benyttet norske og internasjonale retningslinjer, norsk- og engelskspråklige. Benyttet litteratur er ikke eldre enn 3 år, med unntak av NANDA og NIC (godkjent kodeverktøy for sykepleiere) som daterer fra 2003/2006. VAR prosedyrer er sløffet da SSHF ikke benytter de. Det er ikke brukt ICNP- kodeverktøy i denne versjonen.</p> <p>2018: Alle funn fra litteratursøket er gjennomgått av minst to personer. Litteraturen som anbefales er gjennomgått av hele gruppen og diskutert i fellesskap. Overordnede nasjonale retningslinjer og veiledere der dette finnes. Internasjonale retningslinjer og relevant litteratur publisert siste 6 år.</p> <p>2014: Det ble søkt etter norske og internasjonale retningslinjer og enkeltstudier med nordisk og engelsk som språk. Det ble søkt etter retningslinjer og studier gjeldene både barn og voksne. Enkeltstudiene ble begrenset fra 2009 til nå.</p>
7	<p>Det fremgår tydelig hvordan anbefalingene henger sammen med kunnskapsgrunlaget:</p> <p>Det aktuelle kunnskapsgrunlaget er nevnt i referanselisten.</p> <p>Det er benyttet Vancouver-stil med fotnoter/tall i teksten bak intervusjonene for å henvise til referanselisten</p>
8	<p>Styrker og svakheter ved kunnskapsgrunlaget:</p> <p>2021: Litteratursøk ga et bredt utvalg av forskningsartikler og retningslinjer og det var mulig å gjennomgå alle titler for å utarbeide en kunnskapsbasert veiledende behandlingsplan og det anses som et styrke. Det er oppnevnt 30 referanser i referanselista. Av den grunn er ikke alle referanser fra dokumentasjon av søk oppnevnt i referanselista, selv om alle har blitt lest.</p> <p>Kunnskapsgrunlaget er basert på norske og internasjonale retningslinjer funnet øverst i S-pyramiden. Det er av den grunn ikke foretatt kvalitetsvurdering av benyttet litteratur. Benyttet litteratur er utarbeidet av og for helsepersonell og omfatter ikke brukererfaringer/brukermedvirkning.</p>

		Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Smerte - kronisk SSHF			Side: 9 Av: 17
Dokument-id: I.3.10.1-11	Utarbeidet av: Regional nettverk KDS, HSØ	Fagansvarlig: Regional nettverk KDS, HSØ	Godkjent dato: 22.06.2021	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

	<p>For å gjøre veiledende behandlingsplan brukervennlig og konsis var det gjort en del endringer av den opprinnelige planen. Siden denne planen gjelder voksne pasienter, var alt relatert til barn tatt bort samtidig som alt relatert til intensiv behandling da planen er rettet opp mot pasienter med langvarige smerter på sengepost. Hodepine er ikke inkludert i denne planen siden det allerede finnes en egen veiledende behandlingsplan for hodepine på SSHF. Siden det skal tilstrebes enkelt språk/brukervennlighet i veiledende planer er noen av begrepene i forrige versjonen f.eks (multimodal analgesi) erstattet med en enklere forklaring, siden det er flere andre arbeidsgrupper enn sykepleiere som benytter denne planen (helsefagarbeidere, lærlinger, mm.). Andre typer smertebehandling som epidural, nerveblokkade, botulinumtoksin o.l er slått sammen i en intervensjon for å få et bedre oversikt, poenget er man skal spesifisere det som er aktuelt, og sløyfe unødvendig. Det er lagt til flere andre viktige diagnoser og påfølgende tiltak som risiko for obstipasjon, angst, søvnmangel ol. Alle tiltak som tidligere ble beskrevet under NIC kode nr. 6650 «Overvåkning» samsvarer ikke til beskrivelse av «Overvåkning» (NIC,2006) og er nå slått sammen i en kode nr. 1400 «Behandling ved smerte». Tiltak som «Anvende nasjonal faglig veileder: Bruk av opioider» er sløyfet fra planen siden det er noe som faller under arbeidsoppgaver til lege og hører ikke inn i veiledende behandlingsplan for sykepleiere.</p> <p>2018: All litteratur er tilgjengelig på internett med unntak av to bøker (tilgjengelig på Universitetsbiblioteket). Det mangler fortsatt norske retningslinjer for kartlegging av smerte hos premature barn, voksne og eldre – litteraturen det henvises til her, kan ikke nødvendigvis overføres.</p>
9	<p>VP er blitt vurdert internt/eksternt av relevante fagressurser (tittel, navn, arbeidssted):</p> <p>2021:</p> <p>2018: VBP-en har vært sendt til intern høring i OUS og LDS</p>
ANSVAR	
10	<p>Tidsplan og ansvarlige personer for oppdatering av VP-en er:</p> <p>Oppdateres innen tre år.</p>

 SØRLANDET SYKEHUS	Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Smerte - kronisk SSHF				Side: 10 Av: 17
Dokument-id: I.3.10.1-11	Utarbeidet av: Regional nettverk KDS, HSØ	Fagansvarlig: Regional nettverk KDS, HSØ	Godkjent dato: 22.06.2021	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

DOKUMENTASJON AV SØK FOR VEILEDENDE BEHANDLINGSPLAN

Prosedyrens tittel	Veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Smerte, kronisk
Spørsmål fra PICO-skjema	Hvordan gi best mulig omsorg til pasienter med langvarige/kroniske smerter?
Kontakt detaljer prosedyremakere	Navn: Ivana Novoselac, fagsykepleier E-post: Ivana.Ruzic@sshf.no Tlf: 38125352
Bibliotekar som utførte eller veiledet søket	Navn: Henriette Fretheim Viksløkken Arbeidssted: Medisinsk bibliote, SSHF, Kristiansand E-post: Henriette.Fretheim.Viksløkken@sshf.no Tlf: 38073832

Retningslinjer og kliniske oppslagsverk

Database/kilde	Fagprosedyrer som er godkjent i de enkelte helseforetak på fagprosedyrer.no (obligatorisk)
Dato for søk	26.10.2021
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Smerte
Kommentarer	Interskalen nerveblokkade til pasienter med skulder og overarmsoperasjoner - Helsebiblioteket.no

Database/kilde	Nasjonale faglige retningslinjer, veiledere, prioriteringsveiledere og pakkeforløp fra Helsedirektoratet (obligatorisk)
Dato for søk	26.10.2021
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Smerte, kronisk smerte
Kommentarer	Opioider ved langvarig smertebehandling - Helsedirektoratet Ved ordinerings av opioider i behandling av smertetilstander som ikke skyldes aktiv og progredierende kreftsykdom bør den avgrenses til sterke akutte smertetilstander - Helsedirektoratet Behandling av sentral smerte etter hjerneslag - Helsedirektoratet Behandling av sentral smerte etter hjerneslag - Helsedirektoratet Behandling med legemidler ved langvarige TMD-smerter - Helsedirektoratet Øvelser kan ha positiv effekt på funksjon og smerte ved TMD - Helsedirektoratet

		Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Smerte - kronisk SSHF			Side: 11 Av: 17
Dokument-id: I.3.10.1-11	Utarbeidet av: Regional nettverk KDS, HSØ	Fagansvarlig: Regional nettverk KDS, HSØ	Godkjent dato: 22.06.2021	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

	Lokal behandling med NSAIDs som krem eller gel i behandling av TMD-smerter - Helsedirektoratet Legemidler til behandling av smertefull diabetisk nevropati - Helsedirektoratet Akupunktur kan gi smertereduksjon ved TMD - Helsedirektoratet
--	--

Database/kilde	UpToDate (obligatorisk)
Dato for søk	26.10.2021
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Chronic pain
Patient Education	Ikke relevant
Kommentarer	Approach to the management of chronic non-cancer pain in adults - UpToDate Pharmacologic management of chronic non-cancer pain in adults - UpToDate Evaluation of chronic non-cancer pain in adults - UpToDate Use of opioids in the management of chronic non-cancer pain - UpToDate Subacute and chronic low back pain: Nonpharmacologic and pharmacologic treatment - UpToDate Chronic pelvic pain in adult females: Evaluation - UpToDate Treatment of chronic non-cancer pain in older adults - UpToDate Subacute and chronic low back pain: Nonsurgical interventional treatment - UpToDate Society guideline links: Chronic pain management - UpToDate

Database/kilde	BMJ Best Practice (obligatorisk)
Dato for søk	26.10.2021
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Chronic pain
Patient leaflets	Ikke relevant
Kommentarer	Chronic pain syndromes - Symptoms, diagnosis and treatment BMJ Best Practice Chronic pelvic pain in women - Symptoms, diagnosis and treatment BMJ Best Practice Assessment of chronic abdominal pain - Differential diagnosis of symptoms BMJ Best Practice Fibromyalgia - Symptoms, diagnosis and treatment BMJ Best Practice Palliative care - Medical information BMJ Best Practice Complex regional pain syndrome - Symptoms, diagnosis and treatment BMJ Best Practice Degenerative cervical spine disease - Symptoms, diagnosis and treatment BMJ Best Practice

Database/kilde	Søk eventuelt også i andre kliniske oppslagsverk, f.eks. Nursing Reference Center (Evidence Based Care Sheets, Skills og Patient Handouts) eller avhengig av hva biblioteket abonnerer på. NEVRONEL
Dato for søk	26.10.2021

 SØRLANDET SYKEHUS	Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Smerte - kronisk SSHF				Side: 12 Av: 17
Dokument-id: I.3.10.1-11	Utarbeidet av: Regional nettverk KDS, HSØ	Fagansvarlig: Regional nettverk KDS, HSØ	Godkjent dato: 22.06.2021	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

Søkehistorie eller fremgangsmåte	Smerte, kronisk smerte
Antall treff	96 (NRC), 96 (Nevronel, ikke tatt pasientinformasjon)
Kommentarer	<p>Pain, Chronic: Nursing Reference Center (ebscohost.com)</p> <p>Case Management: Pain Management: Nursing Reference Center (ebscohost.com)</p> <p>Pain Management: Cognitive Behavioral Therapy: Nursing Reference Center (ebscohost.com)</p> <p>Pain Management: Neck Pain -- Alternative Therapy: Nursing Reference Center (ebscohost.com)</p> <p>Generalized Anxiety Disorder and Pain: Nursing Reference Center (ebscohost.com)</p> <p>Low Back Pain: Alternative Therapy: Nursing Reference Center (ebscohost.com)</p> <p>McGill Pain Questionnaire for Pain Assessment: Nursing Reference Center (ebscohost.com)</p> <p>Low Back Pain: Rehabilitation: Nursing Reference Center (ebscohost.com)</p> <p>Pain Management: Neck Pain -- Physical and Occupational Therapy: Nursing Reference Center (ebscohost.com)</p> <p>Pain Management: Physical Therapy: Nursing Reference Center (ebscohost.com)</p> <p>Neck Pain: Drug Therapy: Nursing Reference Center (ebscohost.com)</p> <p>Myofascial Pain Syndrome (MPS), Managing: Nursing Reference Center (ebscohost.com)</p> <p>Therapeutic Touch and Pain: Nursing Reference Center (ebscohost.com)</p> <p>Nevropatisk smerte - NEL - Nevrologiske prosedyrer (legehandboka.no)</p> <p>Komplekst regionalt smertesyndrom (CRPS) - NEL - Nevrologiske prosedyrer (legehandboka.no)</p> <p>Bruk av opioider ved behandling av langvarige, non-maligne smertetilstander - NEL - Nevrologiske prosedyrer (legehandboka.no)</p> <p>Polynevropatier med mye smerte - NEL - Nevrologiske prosedyrer (legehandboka.no)</p> <p>Smertebehandling i Norge - NEL - Nevrologiske prosedyrer (legehandboka.no)</p>

Database/kilde	NICE Guidance (UK) (obligatorisk)
Dato for søk	26.10.2021
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Chronic pain
Kommentarer	<p>Overview Chronic pain (primary and secondary) in over 16s: assessment of all chronic pain and management of chronic primary pain Guidance NICE</p> <p>Overview Deep brain stimulation for refractory chronic pain syndromes (excluding headache) Guidance NICE</p> <p>Overview Senza spinal cord stimulation system for delivering HF10 therapy to treat chronic neuropathic pain Guidance NICE</p> <p>Overview Cannabis-based medicinal products Guidance NICE</p> <p>Overview Neuropathic pain in adults: pharmacological management in non-specialist settings Guidance NICE</p>

		Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Smerte - kronisk SSHF			Side: 13 Av: 17
Dokument-id: I.3.10.1-11	Utarbeidet av: Regional nettverk KDS, HSØ	Fagansvarlig: Regional nettverk KDS, HSØ	Godkjent dato: 22.06.2021	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

Database/kilde	Helsebibliotekets retningslinjer og veiledere
Dato for søk	26.10.2021
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Kronisk smerte
Kommentarer	Oppslagsverk: Smerter (sykehjemshandboka.no) Retningslinjer: Kroniske smertetilstander i vulva og vagina - eMetodebok Kronisk smerte - Veileder i fysikalsk medisin og rehabilitering (helsebiblioteket.no)

Database/kilde	Socialstyrelsen, Nationella riktlinjer (SE)
Dato for søk	26.10.2021
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Kronisk smärta
Kommentarer	Smärta - Socialstyrelsen Akut och kronisk smärta - Socialstyrelsen Avancerad smärtbehandling - Socialstyrelsen Kronisk inflammatorisk demyeliniserande polyneuropati - Socialstyrelsen

Database/kilde	Sundhedsstyrelsen, Nationale kliniske retningslinjer (DK)
Dato for søk	26.10.2021
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Kronisk smerte
Kommentarer	Informationsindsats om kroniske smerter - Sundhedsstyrelsen Sundhedsstyrelsen Sundhedsstyrelsen Sundhedsstyrelsen Farmakologisk behandling af kroniske nociceptive smerter - Sundhedsstyrelsen Sundhedsstyrelsen Sundhedsstyrelsen Smerte - Sundhedsstyrelsen Sundhedsstyrelsen Sundhedsstyrelsen Sundhedsstyrelsen

Database/kilde	Center for kliniske retningslinjer (DK)
----------------	---

		Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Smerte - kronisk SSHF			Side: 14 Av: 17
Dokument-id: I.3.10.1-11	Utarbeidet av: Regional nettverk KDS, HSØ	Fagansvarlig: Regional nettverk KDS, HSØ	Godkjent dato: 22.06.2021	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

Dato for søk	26.10.2021
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Smerte (begrenset til 2018)
Kommentarer	Klinisk retningslinje for smertebehandling med sterke opioider til voksne cancerpatienter i palliativt forløb CFKR Puljefinansiert NKR: Systematisk oppfølging av pasienter i behandling med opioider for non-maligne smerter CFKR NKR: Opioidbehandling af kroniske non-maligne smerter CFKR

Database/kilde	Evt. retningslinjesøk i MEDLINE/PubMed Stryk det som ikke passer, legg til en egen boks for hver base hvis du søker i flere.
Dato for søk	26.10.2021
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Ovid MEDLINE(R) and In-Process, In-Data-Review & Other Non-Indexed Citations and Daily <1946 to October 25, 2021> 1 exp Chronic Pain/ 17941 2 exp Cancer Pain/ 1878 3 Musculoskeletal Pain/ 3867 4 Pain, Intractable/6285 5 Nociceptive Pain/ 875 6 (pain* adj2 (manag* or assess* or measur* or evaluat* or tool* or test* or scal* or recurr* or persist* or chronic*)).kw,tw. 146959 7 1 or 2 or 3 or 4 or 5 or 6 158774 8 limit 7 to (yr="2018 -Current" and "all adult (19 plus years)" and (croatian or danish or english or norwegian or serbian or swedish) and practice guideline) 22
Antall treff	22
Kommentarer	Ovid: Complete Reference Ovid: Complete Reference Ovid: Complete Reference Ovid: Complete Reference Ovid: Complete Reference Ovid: Complete Reference Ovid: Complete Reference

Systematiske oversikter

Database/kilde	The Cochrane Library (obligatorisk)
----------------	---

		Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Smerte - kronisk SSHF			Side: 16 Av: 17
Dokument-id: I.3.10.1-11	Utarbeidet av: Regional nettverk KDS, HSØ	Fagansvarlig: Regional nettverk KDS, HSØ	Godkjent dato: 22.06.2021	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

	(title:(nociceptive pain) OR abstract:(nociceptive pain)))) 2) AND (title:(pain management) OR abstract:(pain management))
Antall treff	Broad Synthesis (49) Structured summary (0) Systematic review (794)
Kommentarer	Group and individual telehealth for chronic musculoskeletal pain: A scoping review. (epistemonikos.org) Pain assessment tools for chronic lower limb wounds: A scoping review. (epistemonikos.org) Systematic scoping review of interactions between analgesic drug therapy and mindfulness-based interventions for chronic pain in adults: current evidence and future directions. (epistemonikos.org) Do Decision Aids Benefit Patients with Chronic Musculoskeletal Pain? A Systematic Review. (epistemonikos.org) The short-term impact of combining pain neuroscience education with exercise for chronic musculoskeletal pain: a systematic review and meta-analysis. (epistemonikos.org) Self-efficacy as a prognostic factor and treatment moderator in chronic musculoskeletal pain patients attending pain management programmes: A systematic review. (epistemonikos.org) Pain neuroscience education for adults with chronic musculoskeletal pain: a mixed-methods systematic review and meta-analysis. (epistemonikos.org) Weight loss interventions for adults with overweight/obesity and chronic musculoskeletal pain: a mixed methods systematic review. (epistemonikos.org) The Use of Botulinum Toxin A as an Adjunctive Therapy in the Management of Chronic Musculoskeletal Pain: A Systematic Review with Meta-Analysis. (epistemonikos.org) Common reported barriers and facilitators for self-management in adults with chronic musculoskeletal pain: A systematic review of qualitative studies. (epistemonikos.org) Natural products as a perspective for cancer pain management: A systematic review. (epistemonikos.org)

Database/kilde	Folkehelseinstituttet - rapporter og trykksaker
Dato for søk	26.10.2021
Søkehistorie eller fremgangsmåte	Kronisk smerte
Kommentarer	Forskning om tiltak for å redusere langvarige og hyppige sykefravær i arbeidslivet - FHI Akupunktur for kroniske korsryggsmerter - FHI

		Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Smerte - kronisk SSHF			Side: 17 Av: 17
Dokument-id: I.3.10.1-11	Utarbeidet av: Regional nettverk KDS, HSØ	Fagansvarlig: Regional nettverk KDS, HSØ	Godkjent dato: 22.06.2021	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

PICOSKJEMA VEILEDENDE PLAN

Veiledende Plan: Smerte, kronisk Skjemanummer: 1. Kontaktperson(er): Ivana Novoselac, fagsykepleier, Nevrologisk avdeling, SSK Epost: Ivana.Ruzic@sshf.no			
Problemstilling formuleres som et presist spørsmål. Spørsmålet skal bestå av følgende deler: Begrense søk fra 2018? Språk: Norsk, svensk, dansk, engelsk			
Patient/problem Hvilke pasienter/tilstand/sykdom dreier det seg om?	Intervensjon Hvilken intervensjon/eksposisjon dreier det seg om?	Comparison Hva sammenlignes intervensjonen med?	Outcome Hvilke resultat/effekt er av interesse?
Fullstendig spørsmål: Hvordan gi best mulig omsorg til pasienter med langvarige/kroniske smerter?			
Hva slags type spørsmål er dette? ☐ Diagnose ☐ Etiologi ☒ Erfaringer ☒ Prognose ☒ Effekt av tiltak		Er det aktuelt med søk i Lovdata etter relevante lover og forskrifter? ☐ Ja ☒ Nei	
Hvilke søkeord er aktuelle for å dekke problemstillingen? Bruk engelske ord, og pass på å få med alle synonymer. Del opp søkeordene etter hva som gjelder/beskriver pasienten, intervensjonen/eksposisjonen, sammenligningen og utfallet.			
P	I	C	O
Person/pasient/problem	Intervensjon/eksposisjon	Evt. sammenligning	Resultat/utfall
Voksne over 18 år Chronic pain management Neuropatic pain Cancer pain Non-cancer Intractable pain Musculoskeletal pain Nociceptive pain	Pharmacological and non pharmacological intervention (TNS) Copings strategies Chronic pain management/treatment Advanced pain treatment Nursing interventions Physiotherapy		Pain evaluation Pain control Coping mechanisms Rehabilitation